

BELEIDSPLAN
HERVORMDE GEMEENTE NUMANSDORP
2018-2021

Voorwoord

De kerk is geen bedrijf, al is er heel wat bedrijvigheid. Waarom dan toch een beleidsplan?

Omdat het goed is om ons af en toe te bezinnen op wie we zijn, waar we staan en welke richting we in willen slaan. Zo houden we elkaar als gemeente scherp en zo maken we voor anderen ook inzichtelijk wat we belangrijk vinden.

Als kerkenraad zoeken we biddend en tastend naar een begaanbare weg voor de gemeente waar we deel van uitmaken en die we mogen dienen. We zijn ons er van bewust dat het niet 'onze' kerk is, maar dat we deel mogen uitmaken van Gods kerk. We mogen geloven dat onze gemeente, in al haar menselijkheid en beperktheid, toch een gestalte is van de 'ene heilige, katholieke (= algemene) kerk'. Dat besef mag tegelijk ontspanning geven: onze inzet is belangrijk, maar het hangt niet van ons af!

We hopen, bidden en verwachten dat dit beleidsplan een goede richting wijst voor de komende vier jaar. We gaan er graag met u als gemeente over in gesprek en nodigen u uit om mée te doen.

Nee, de kerk is geen bedrijf. Het woord kuriakè, (waarvan 'kerk' is afgeleid) betekent 'wat van de Heer is'. We zijn van Hem, Jezus Christus onze Heer. Op Hem is heel ons leven, ook ons kerkelijk leven, gericht. Hij heeft beloofd dat Hij bij ons is, elke dag (Matteüs 28:20). Dat geeft vertrouwen, voor vandaag en morgen.

Namens de kerkenraad,

Ds Coen van Alphen, voorzitter

1. Inleiding

Voor u ligt het nieuwe beleidsplan van de Hervormde gemeente Numansdorp. Iedere vier jaar maakt de gemeente een beleidsplan om richting te geven aan het gemeentelieven. De kerkenraad is vanaf de tweede helft van 2016 intensief bezig geweest met het maken van een nieuw beleidsplan. Samen met een grote groep gemeenteleden zijn onderwerpen doordacht en plannen op papier gezet. Wij zijn dankbaar dat er een plan ligt dat houvast en richting geeft voor de komende jaren. Het is ons gebed dat God dit beleidsplan wil zegenen, zodat het tot opbouw en versterking van de gemeente dient.

Als basis voor dit plan is als eerste een expliciete missie en visie vastgesteld. Vervolgens is tijdens een extra kerkenraadsbijeenkomst de eerste basis gelegd voor de uitwerking van het beleidsplan. De keuze is gemaakt om het nieuwe beleidsplan op te knippen in twee delen. Te weten:

- A. Speerpunten: Aan deze onderwerpen willen wij als gemeente de komende vier jaar extra aandacht geven;
- B. Een statisch deel waarin ons vaste beleid en de huidige gang van zaken beschreven staat.

Ieder kerkenraadslid heeft een analyse gemaakt van het gemeentelieven en een aantal belangrijke hoofdpunten vastgesteld. Vervolgens is gezamenlijk een viertal onderwerpen geprioriteerd. Deze zijn benoemd tot speerpunten waarna ieder speerpunt is uitgewerkt door een werkgroep, bestaande uit een aantal kerkenraadsleden en gemeenteleden.

De vier speerpunten zijn volgens een vaste opzet uitgewerkt en op papier gezet. Iedere beschrijving start met een droom. In deze droom staat kort beschreven hoe de Hervormde gemeente Numansdorp vanaf 2022 voor het betreffende speerpunt er uit zou kunnen zien. Na de droom volgt de concretisering. In de concretisering staat beknopt beschreven welke activiteiten we uit willen gaan voeren om de droom te bereiken. Het uitwerken van deze punten vindt plaats over een periode van vier jaar. Niet alles hoeft dus direct in het eerste jaar gerealiseerd te zijn. Gedurende de beleidsperiode kunnen er ook nieuwe ideeën voor activiteiten ontstaan. Bij nieuwe ideeën zal eerst gekeken worden of deze passen binnen de vier speerpunten voordat besloten wordt tot uitvoering ervan. Om de voortgang van het beleidsplan te bewaken, wordt het beleidsplan jaarlijks in de kerkenraad besproken in het najaar.

Het statische deel is deels gebaseerd op het oude beleidsplan (2013-2016) en op andere gepubliceerde documenten zoals de informatiegids. Deels zijn er ook stukken toegevoegd of aangevuld op basis van besluiten in de kerkenraad in de afgelopen vier jaar. Daarmee is er een document ontstaan met de status van naslagwerk voor de inrichting van het gemeentelieven.

Namens de kerkenraad,

Numansdorp, 23 Oktober 2017

A Speerpunten beleid

Hervormde gemeente Numansdorp 2018 – 2021

Leeswijzer:

Iedere vier jaar maakt de gemeente een beleidsplan. Vanaf 2018 is het beleidsplan opgesplitst in twee delen. In deel A staan de speerpunten van de gemeente vermeld waar wij ons actief op richten in de periode januari 2018 tot en met december 2021. Naast het dynamisch beleidsplan is het goed om als gemeente een naslagwerk te hebben, waarin staat opgetekend hoe het gemeentelven is geordend en georganiseerd. Dat is opgenomen in Deel B. Deel A wordt jaarlijks gemonitord door de kerkenraad op de voortgang.

Voor u ligt nu deel A met onze speerpunten voor de komende beleidsperiode. Als gedurende de komende beleidsperiode onderdelen uit het dynamische beleidsplan (deel A) zijn vastgesteld en ingevoerd worden zij als “vastgesteld beleid” opgenomen in het deel B voor de periode 2022-2025.

Inhoudsopgave deel A - Speerpunten

Voorwoord	3
1. Inleiding	4
2. Missie en visie.....	8
2.1 Waar staan we?	8
2.2 Waar willen we naar toe?.....	8
3. Speerpunt 1 Jeugd – Voorgaan en helpen groeien.....	9
Droom	9
Concretisering	9
4. Speerpunt 2 – Eredienst	11
Droom	11
Concretisering	11
5. Speerpunt 3 - Missionaire gemeente.....	13
Droom	13
Concretisering	13
6. Speerpunt 4 – Geloofsopbouw en discipelschap.....	14
Droom	14
Concretisering	14
Bijlage A1: Richtlijnen liturgie	16

Deel B Vastgesteld beleid

2. Missie en visie

Bij de start van het beleidsplan hebben we als Kerkenraad uitgebreid stilgestaan bij wat nu onze missie en visie is voor de gemeente. De missie geeft aan waar je voor staat en de visie geeft aan waar je naar toe wilt. Hierbij is het goed om de huidige situatie in ogenschouw te nemen.

2.1 Waar staan we?

Wij zijn een gemeente waar het Woord centraal staat. Een gedegen maar ook eigentijdse prediking is voor ons belangrijk. We willen het graag praktisch maken. Het doordeweeks toepassen van het gehoorde op zondag, maar ook het vormgeven van het woord in het persoonlijke leven, is vaak uitdagend.

In de gemeente zijn veel diverse netwerken van mensen, waarin mooie dingen gebeuren. We zoeken naar de juiste balans tussen de breedte en de diepte. Ook zijn we een actieve gemeente, er wordt veel georganiseerd. Dit vraagt om een goede regie.

Als kerk staan we middenin de wereld en willen we er voor deze wereld zijn. Tegelijk zien we dat veel mensen in Numansdorp ons niet kennen of niet weten te vinden. Er is veel jeugd in de gemeente, daar zijn we blij mee, en tegelijkertijd vraagt dit ook veel aandacht.

2.2 Waar willen we naar toe?

Begin 2017 heeft de kerkenraad de volgende missie/visie vastgesteld:

De Hervormde gemeente Numansdorp:

- Is een christelijke gemeente waar God - de Vader, de Zoon en de Heilige Geest - centraal staat. De Bijbel is de bron en richtlijn voor ons leven;
- Is een gastvrije gemeente, waar liefde, aandacht en een plek is voor iedereen;
- Ziet het als haar opdracht zoveel mogelijk mensen te bereiken met het Evangelie van Jezus Christus.

Gezamenlijk kwamen we tot de conclusie dat dit hetgeen is waar het in de kern om draait en dat we hier voor staan. Tegelijkertijd moesten we ook concluderen dat we niet op alle bovenstaande punten even goed presteren en dat we hier graag nog verder naartoe zouden willen groeien. Vandaar dat onze missie (hetgeen waar je voor staat) ook tegelijk onze visie is (hetgeen waar je naartoe wilt).

3. Speerpunt 1 Jeugd – Voorgaan en helpen groeien

Bij een doopdienst wordt aan de gemeente gevraagd: *Gemeente, wilt u het kind, dat zojuist gedoopt is, dragen in uw gebeden, opnemen in uw midden, en naar uw vermogen helpen groeien in geloof en voorgaan in het Volgen van Jezus Christus? Wat is daarop uw antwoord?*

Het antwoord van de gemeente daarop is een volmondig ja. Maar als we daar als gemeente ja op zeggen, hoe geven we daaraan dan invulling? Hoe nemen we de kinderen dan op en hoe helpen we hen groeien in geloof? De jeugd heeft niet alleen de toekomst, onze kinderen zijn een kind van God en horen er vanaf dag één bij. Ze mogen er zijn en worden gezien.

De Hervormde gemeente Numansdorp biedt al dan niet in samenwerking met de gereformeerde kerk Numansdorp tal van activiteiten voor kinderen aan. Deze activiteiten zijn onder te verdelen in enerzijds laagdrempelige activiteiten voor verschillende leeftijdsgroepen zoals club, koor, Plexat, kinderfeesten en -middagen en uitjes en anderzijds activiteiten die zich meer richten op geloofsopbouw zoals kindernevendienst, Believe it, kerk voor jou en kinderdiensten. De kerk is blij met deze activiteiten waarvoor veel gemeenteleden met doorgaans een druk sociaal leven tijd vrijmaken. Basisschoolkinderen worden doorgaans goed betrokken bij kerkelijk activiteiten, maar hoe zit dit met de oudere jeugd?

Droom

We vinden het belangrijk dat er meer jongeren, en tieners in het bijzonder, in de gemeente actief en aanwezig zijn. We zien dat kinderen tot 12 jaar via het clubwerk, koor, ouders of school nog wel in meer of mindere mate in contact komen met het werk van de gemeente. Maar daarna is het moeilijk ook de jongeren actief bij de gemeente en de eredienst betrokken te houden. Juist de jeugd van 12 jaar en ouder, die op zoek gaan naar hun zijn en geconfronteerd worden met veel veranderingen, willen we vasthouden en laten zien wat het geloof te bieden heeft.

Concretisering

Het is van belang dat er een actieve jeugdouderling is die of jeugdteam is dat initiatieven neemt en gemeenteleden meetrekt en de verbinding legt met de gereformeerde kerk (aansluiting speerpunten met essentie-traject gereformeerde kerk). Het helpt als er gemeenteleden zijn waar jongeren zich mee kunnen identificeren (geloofsidentificatiefiguren) en waar jongeren zich toe aangetrokken voelen. Om het jeugdwerk op een goede manier invulling te geven willen we de volgende activiteiten de komende jaren ontplooiën. Activiteiten moeten zich richten op twee aspecten: het **bieden van ruimte binnen de gemeente** zelfstandig als Hervormde kerk en gezamenlijk met de gereformeerde kerk Numansdorp **(1)** en het **actief op zoek gaan naar (onze) jongeren (2)**. Daarvoor is helder wie de jongeren in de betreffende leeftijdsgroepen zijn (uit LRP).

1. Ruimte binnen de gemeente

- a. Het in stand houden van het huidige gezamenlijke aanbod door de leiding te ondersteunen, de leiding te spreiden over vrijwilligers uit beide kerken vooralsnog met uitzondering van de kindernevendienst en catechese (dit is erg gekoppeld aan het profiel van de afzonderlijke gemeenten)
- b. Ontmoetingspunt voor jongeren rondom de dienst en op andere momenten (verblijfsruimte voor ontspanning met sport en spel, maar waar ook gesprekken tot stand komen)
- c. Belangstelling tonen (oprechte en effectieve benadering jongeren door bijvoorbeeld buddy's te koppelen aan jongeren > 12 jaar, ook rondom de dienst)
- d. Meer ruimte voor jongeren in erediensten (zowel voorkeuren als deelname; muziek maken)
- e. Jongeren actief betrekken bij praktische activiteiten (beamteam, kindernevendienst, bijhouden website, koffieschenken, oppas, klusdagen etc.): ze horen er bij
- f. Zorgen voor een actief aanbod voor jongeren na de kindernevendienst, m.a.w. zorg voor een geleidelijke overgang naar de gewone dienst en zorg voor een passend aanbod in en naast de dienst

2. Op zoek naar (onze) jongeren

- a. Organiseren contactmomenten voor jongeren (meelevenden en randkerkelijken) door ouderling en of predikant. De ervaring leert dat jongeren dat vaak enorm waarderen en betrokkenheid voelen.
- b. Facultatief: organiseren evenementen bij verenigingen (sport, muziek etc.) en op scholen (ook middelbare scholen) of bij externe christelijke organisaties (kampweken)

4. Speerpunt 2 – Eredienst

De eredienst is de belangrijkste samenkomst van de gemeente van Christus. We komen als gemeente samen om God te ontmoeten, Zijn stem te horen, Hem te danken en te eren en zo als gemeente met elkaar, door Hem, verbonden te zijn.

Al enkele jaren wordt er binnen de Hervormde gemeente Numansdorp nagedacht over de vormgeving van de eredienst zowel door de kerkenraad als in initiatieven van gemeenteleden. (Culturele) veranderingen in onze samenleving leiden tot veranderende behoeftes aangaande de invulling van de eredienst met name voor de jongeren. Dit uit zich o.a. in:

- De invulling van de huidige liturgie in de erediensten wordt als te statisch/ te weinig participatief ervaren;
- Er is behoefte aan een ruimere variatie aan (eigentijdse) liederen;
- Er is behoefte aan ruimere keuze in muzikale begeleiding.

We willen evenwel een herkenbare identiteit houden en zorgen dat een eredienst ordelijk blijft verlopen, want:

Droom

Over 4 jaar is de eredienst een dienst waarin het karakter van onze dorpskerk weerspiegeld wordt. Dit betekent dat de veelkleurigheid binnen onze gemeente is terug te vinden in de eredienst. De eredienst heeft een herkenbare basis. Gemeenteleden weten wat zij van de eredienst kunnen verwachten. Ook gasten en nieuwkomers weten al snel wat zij van een eredienst kunnen verwachten.

Concretisering

Dit willen we bereiken door:

1. Neerzetten inhoud en structuur van de eredienst waarin de veelkleurigheid van onze dorpskerk een plaats krijgt en die voor elke eredienst gelden. Hierbij worden de wortels van onze eigen protestantse traditie in acht genomen. Dit betekent het volgende voor de volgende onderdelen:

Liturgie: Alle elementen van de liturgie dienen bij te dragen aan de eer van God, de opbouw van Zijn gemeente en de verspreiding van het Evangelie.

- Uit onderzoek van de recente werkgroep eredienst kwam naar voren dat de huidige liturgie een goede opbouw kent. De huidige onderdelen en volgorde van de liturgie blijft in stand (zie bijlage A1) en dient als richtlijn voor het invullen van de eredienst door een predikant. Deze wordt standaard uitgebreid met één kindermoment, voor of na de preek behalve bij Heilig Avondmaal (geen kindermoment tussen 2 tafels door).
- Bij bijzondere diensten of bijzondere doelgroependiensten kan een andere liturgie gevolgd worden waarbij rekening wordt gehouden met enkele vaste elementen zoals in deze paragraaf vermeld.
- Er wordt ruimte geboden voor participatie van gemeenteleden in eerste instantie op het gebied van muzikale begeleiding (zie verder onderdeel muziek). Tijdens bijzondere diensten

zal er actief de mogelijkheid worden geboden aan participatie gemeenteleden voor bijvoorbeeld Schriftlezing, collecteren, input vragen voor dankgebed of voorbede.

- We streven naar een goede kwaliteit van ondersteuning (organist, koster, geluid, ppt liturgie etc).

Inhoud / Preek;

- Inhoudelijk goede en theologisch verantwoorde dienst;
- We vinden het belangrijk dat preken van 10 tot 100 jaar te begrijpen zijn en een zekere gelaagdheid bevatten: onderhoudend en opbouwend voor gelovigen en uitnodigend voor buitenstaanders;
- Preken bieden handvatten en inzichten voor ons leven van vandaag;
- Genadeverkondiging blijft een belangrijk aspect;
- Bij bijzondere of gezamenlijke diensten alert dat predikant voldoende toegerust is op onderwerp en doelgroep;
- Rekening houden met luisteraars op afstand: benoemen welke tekst, welke liederen, wat er gebeurt in dienst.

Muziek / liederen: De komende vier jaar richten we ons op de volgende punten:

- Muziek: Naast orgel is er plaats voor andersoortige muzikale begeleiding in de ochtenddienst; Hier zal een muziekgroep voor geworven worden die bij voorkeur in ieder geval bij bijzondere diensten (feestdagen, speciale doelgroepen) zal spelen en daarnaast in een aantal reguliere ochtenddiensten.
 - Er wordt aandacht besteed aan welke muzikale begeleiding goed bij een gekozen lied past. Bijvoorbeeld psalmen zijn bij uitstek geschikt voor orgel en ritmische liederen kunnen vaak ook goed door andere instrumenten begeleid worden.
 - Lieder: Er dient balans te zijn tussen psalmen (in principe nieuwe berijming maar ob mag ook), gezangen en evangelische liederen. Deze beleidsperiode zal het gebruik van het Nieuwe Liedboek in de Kerkenraad onderzocht worden. Elke dienst kent minimaal 1 psalm want Psalmen vormen basis van onze diensten vanuit oudsher en vanuit bijbels perspectief. Er worden geen niet christelijke liederen gekozen voor de samenzangmomenten.
 - We streven naar een goede kwaliteit van de muzikale begeleiding bij de samenzang en vinden het belangrijk dat ook de liedtekst tot eer van God is.
 - Samenzang wordt ondersteund met notenbalken bij de tekst;
2. De huidige avonddiensten worden als opbouwend en positief ervaren. We zouden echter graag de avonddiensten beter bezet zien. In de komende vier jaar willen we onderzoeken welke opties hiervoor zijn en zal er herbezinning op voortzetting en invulling van de avonddiensten plaatsvinden.
 3. Koffiedrinken meer bij de eredienst betrekken; mensen uitnodigen koffie te komen drinken en zij die dit (schoorvoetend) doen verwelkomen op een passende manier.

5. Speerpunt 3 - Missionaire gemeente

Mattheüs 5:16	Laat zo uw licht schijnen voor de mensen, opdat zij uw goede werken zien en uw Vader, die in de hemelen is, verheerlijken.
Mattheüs 28:19	Gaat dan henen, maakt al de volken tot mijn discipelen en doopt hen in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes en leert hen onderhouden al wat Ik u bevolen heb.

Droom

Over 4 jaar denken mensen die (hulp) zoeken(de)(zijn), gelijk aan de kerk; het merendeel van de Numansdorpers kent (het werk van) de kerk dan in positieve zin.

Dit willen we bereiken door in woorden én daden dorpsgenoten te laten delen in de rijkdom van het evangelie. Daarbij is onze kerk een gastvrij huis voor iedereen, maar we willen als leden ook gastvrije mensen zijn, bevlogen in de dingen die we naar Zijn voorbeeld met liefde voor de ander doen. Ook voor ons geldt; goed voorbeeld, doet goed volgen.

Concretisering

Een en ander willen we bereiken door:

1. Het evangelie op straat brengen

- Met zekere regelmaat de straat op gaan.
- Aanwezig zijn op de Paardenmarkt, Nautische dag en Kerstmarkt.
Hierbij kan gebruik gemaakt worden van promotiematerialen, gadgets etc.

2. Geloofscafé

In samenwerking met de werkgroep geloofsopbouw en discipelschap kunnen hier bijvoorbeeld workshops voor worden ingezet.

3. Uitbouw activiteiten Pandje 20.

Hierbij valt onder meer te denken aan:

- sociaal ontmoetingspunt dorp
- afgiftepunt van voedselpakketten
- ontmoeting met vluchtelingen
- hulpverlening in de breedste zin van het woord
- houden van maaltijden

6. Speerpunt 4 – Geloofsopbouw en discipelschap

Droom

Groei in geloof en discipelschap van alle gemeenteleden.

Concretisering

Geloofsopbouw en onderlinge band versterken en ondersteunen

Door ontmoetingen en gesprekken in het kringwerk leren we van elkaar, en leren we de Bijbel beter kennen en vindt geloofsgroei plaats. Daarnaast bevordert het kringwerk de onderlinge band en de liefde voor elkaar.

Hiervoor versterken en ondersteunen we de **bestaande kringen**. Ook willen we **nieuwe initiatieven** om elkaar te ontmoeten stimuleren (bijvoorbeeld nieuwe kringen, of andere vormen om elkaar te ontmoeten). We willen mensen in bezoeken en in gesprekken (persoonlijke benadering) en in de kerkdiensten stimuleren om kerkdiensten te bezoeken en om naast de kerkdienst minstens aan één andere kerkactiviteit mee te doen. Dit kan uitgroeien tot het ontstaan van meer kringen.

Om meer gemeenteleden te stimuleren om actief te zijn, worden gemeenteleden uitgenodigd om een **gaventest** te doen. Dit idee krijgt verdere uitwerking in het Ouderlingenberaad.

We willen enkele **groothuisbezoeken** houden om te kijken of daar voldoende animo voor is. Deze groothuisbezoeken zullen met name gehouden worden in de wijken met oudere gemeenteleden (Rehobothplein en Tuindorp) en bij Cavent. In het voorjaar van 2018 willen starten met de groothuisbezoeken onder leiding van een ouderling en / of predikant. Als er voldoende belangstelling is, zullen er meer groothuisbezoeken georganiseerd worden, bijvoorbeeld voor jonge gezinnen. In Cavent zal elk jaar een groothuisbezoek gehouden worden. Het initiatief voor de groothuisbezoeken ligt bij het Ouderlingenberaad

De **preekbesprekingen** zullen vanaf 2017 jaarlijks één keer in het voorjaar en één keer in het najaar gehouden worden na een kerkdienst. De preekbesprekingen staan onder leiding van de predikant en ouderling die dienst heeft gedaan. Ook de diaken van dienst is hierbij aanwezig. De preekbespreking duurt maximaal een uur.

Elk jaar zal er minimaal één **prekenserie** gehouden worden rond een bepaald thema, bijvoorbeeld gebed, Bijbel lezen, opvoeding, geloofsgroei, navolging, of een Bijbelboek. De predikanten nemen hierbij het initiatief.

Trainen in discipelschap en navolging

Het is belangrijk om te beseffen dat niet alleen persoonlijk geloof belangrijk is, maar ook de praktijk van dit geloof: de navolging van Jezus in praktisch discipelschap (= leerling zijn).

Hiervoor willen we het belang van het **gebed en de gebedskringen en de nazorg** blijvend onder de aandacht van elkaar brengen. Dit willen we doen door kring- of teamleden af en toe iets te laten vertellen in een dienst.

Daarnaast willen we **workshops** aan gaan bieden. Deze workshops zijn 4 maal per jaar en elke keer wordt er in de workshop een bepaald thema behandeld. Eén thema kan desgewenst ook in een serie workshops behandeld worden. De thema's worden behandeld vanuit een christelijk perspectief. De thema's van de workshops worden breed gepubliceerd en worden gegeven door een (ervarings)deskundige. Voorbeelden van thema's: omgaan met dementie, kunst, WMO, midlife crisis, Reformatie, getuige zijn, ouder worden, ADHD, moeder zijn, timemanagement, bidden, muziek, mantelzorg, vader zijn, groeien in geloof, onderwijs, dyslexie, feedback geven, gesprekstechniek, voltooid leven, pesten, echtscheiding, legoclub, voetbal, autisme, single, rouwverwerking enz.

Elk thema verbindt de geïnteresseerden in het thema met elkaar en zorgt zo ook voor nieuwe relaties. Daarnaast rusten de thema's de gemeente en mensen buiten de gemeente toe in dienstbetoon, navolging en discipelschap. Op deze wijze kunnen de workshops ook missionair zijn. Er zal een werkgroep gevormd worden om dit idee verder uit te werken en die de organisatie op zich neemt.

Een grotere groep gemeenteleden wordt bereikt, ook zij die minder actief zijn.

De gemeente kent een groot aantal niet-actieve of minder actieve leden. Wij willen hen graag meer bij de gemeente en bij het evangelie betrekken.

Hiervoor willen we het huisbezoek stimuleren. Dat willen we doen door meer bezoekers en bezoeksters te werven die in de wijkteams actief zijn.

Ook de workshops kunnen een bredere groep belangstellenden trekken dan alleen de kernleden van de gemeente.

Bijlage A1: Richtlijnen liturgie

Reguliere ochtenddienst

1. Welkom: Afkondigingen
2. Stil gebed
3. Aanvangspsalms/lijed
4. Votum en groet
5. Psalm/lijed
6. schuldbelijdenis en/of verootmoediging en genadeverkondiging
7. wetslezing (10 geboden of anders)
8. Psalm/lijed
9. Gebed om opening van het woord
10. Kindermoment / Kinderen naar kindernevendienst
11. evt Kinderlijed
12. Schriftlezing (bij 2 schriftlezingen eventueel een extra psalm/lijed tussendoor)
13. Psalm/lijed
14. Verkondiging
15. Psalm/lijed
16. Terugkeer kindernevendienst
17. Dankgebed/Voorbede/stil gebed / onze vader
18. Collecte (terugkeer kinderen oppas)
19. Slot psalm/lijed
20. Zegen

Reguliere avonddienst

1. Welkom: Afkondigingen
2. Stil gebed
3. Aanvangspsalms/lijed
4. Votum en groet
5. Psalm/lijed
6. Geloofsblijdenis (ook wel na verkondiging)
7. Psalm/lijed
8. Gebed om opening van het woord
9. Schriftlezing
10. Psalm/lijed
11. Verkondiging
12. Psalm/lijed
13. Dankgebed/Voorbede
14. Collecte
15. Slot psalm/lijed
16. Zegen

B Vastgesteld Beleid

Hervormde gemeente Numansdorp 2018 – 2021

Leeswijzer:

Iedere vier jaar maakt de gemeente een beleidsplan. Vanaf 2017 is het beleidsplan opgesplitst in twee delen. In het hiervoor opgenomen deel A staan de speerpunten van de gemeente vermeld waar wij ons actief op richten in de periode januari 2018 tot en met december 2021.

Naast het dynamisch beleidsplan is het goed om als gemeente een naslagwerk te hebben, waarin staat opgetekend hoe het gemeentelven is geordend en georganiseerd. Dat is deel B wat nu voor u ligt.

Als gedurende de komende beleidsperiode onderdelen uit het dynamische beleidsplan (deel A) zijn vastgesteld en ingevoerd worden zij als “vastgesteld beleid” opgenomen in het deel B voor de periode 2022-2025.

Inhoudsopgave deel B – Vast beleid

1. De gemeente	4
1.1 Visie en missie	4
1.2 Opbouw gemeente.....	4
1.3 Organisatie	5
1.3.1 De Kerkenraad	5
1.3.2 Wijkteams	6
1.3.3 De gebouwen en het beheer	6
2. De eredienst.....	7
2.1 Belang eredienst.....	7
2.2 Gang van zaken.....	7
2.3 Prediking.....	8
2.4 Sacramenten	9
2.5 Huwelijksdienst.....	10
2.6 Bijzondere diensten.....	10
2.6.1 Gezamenlijke diensten	10
3. Pastoraat	11
3.1 Pastorale zorg en de pastorale roeping van de gemeente.....	11
3.2 Pastorale zorg in onze gemeente.....	11
3.2.1 Predikanten.....	12
3.2.2 Wijkteams	12
3.3 Ouderenpastoraat	13
3.4 Jeugdpastoraat.....	13
3.5 Crisispastoraat.....	14
3.6 Gebedspastoraat/nazorg	14
3.7 Ziekenzalving.....	14
4. Vorming en Toerusting	16
5. Jeugd	19
5.1 Inleiding	19
5.2 Leeftijdsopbouw jongeren.....	19
5.3 Activiteiten.....	20
5.4 Organisatie structuur	22
6. Diaconaat	23
6.1 Inleiding/Achtergrond.....	23
6.2 Organisatie	23
6.2.1 Zendings en Evangelisatie commissie	23
6.2.2. Commissie Hofstede	24
6.3 Activiteiten.....	24
6.4 Diaconaal centrum	25
7. Kerkrentmeesters	26
7.1 Inleiding / Achtergrond.....	26
7.2 Organisatie	27
7.2.1 Procuratie	28
7.3 Aandachtsgebieden	28
Bijlage B1 - Belijdenis en Heilig Avondmaal	31

1. De gemeente

De Nederlands Hervormde kerk werd gebouwd in 1647 in de in 1642 bedijkte Numanspolder en heeft een rijke historie. De Hervormde gemeente Numansdorp is nu een zelfstandige gemeente behorend tot de Protestantse Kerk Nederland (PKN). Aan de gemeente zijn twee predikanten verbonden voor totaal 1,4 fte.

1.1 Visie en missie

Begin 2017 heeft de kerkenraad de volgende missie/visie vastgesteld:

De Hervormde gemeente Numansdorp:

- Is een christelijke gemeente waar God - de Vader, de Zoon en de Heilige Geest - centraal staat. De Bijbel is de bron en richtlijn voor ons leven;
- Is een gastvrije gemeente, waar liefde, aandacht en een plek is voor iedereen;
- Ziet het als haar opdracht zoveel mogelijk mensen te bereiken met het Evangelie van Jezus Christus.

1.2 Opbouw gemeente

De gemeente bestaat uit leden met een onderscheid tussen belijdende leden, doopleden en geboorteleden. Per augustus 2017 zijn er 752 geboorteleden, 1190 doopleden en 333 belijdende leden geregistreerd.

In de gemeente zijn de ouderen en gezinnen met jonge kinderen het sterkst vertegenwoordigd. Ondervertegenwoordigd zijn de gezinnen met tieners, vanaf het moment dat de kinderen naar de middelbare school gaan.

Tijdens de zondagse erediensten komen nu 's ochtends circa 180 mensen naar de kerk en 's middags doorgaans 25 - 40 bezoekers. Bijzondere diensten (Kerst, Pasen, Zin-g-in, scholendienst, enz.) worden beter bezocht.

Leeftijds categorie	Geboortelid	%	Dooplid	%	Lidmaat	%	Totaal	%
0 - 19	14	2%	169	14%	0	0%	183	8%
20 - 39	86	11%	168	14%	30	9%	284	12%
40 - 64	263	35%	517	43%	112	34%	892	39%
65 +	389	52%	336	28%	191	57%	916	40%
Totaal	752	100%	1190	100%	333	100%	2275	100%

1.3 Organisatie

1.3.1 De Kerkenraad

De kerkenraad omvat een drietal disciplines:

1. Bij het college van predikanten en ouderlingen berust het opzicht over de leden van de gemeente. De specifieke taken van een ouderling zijn de zorg voor de samenhang tussen de mensen en groepen in de gemeente, de medeverantwoordelijkheid voor het verloop van de kerkdienst, de organisatie van het pastoraat in de gemeente, de ontwikkeling van de identiteit van de gemeente, zowel intern als extern. Bij pastoraat kan je denken aan het bezoeken van bijvoorbeeld zieken en het troost en bemoediging bieden waar nodig. In feite is het lief en leed delen een taak van iedereen in de gemeente. De ouderlingen kunnen hierin het voortouw nemen en het goede voorbeeld geven. De pastorale zorg wordt in nauw overleg met de predikanten geregeld. De jeugdouderlingen hebben een speciale taak richting de jeugd in de gemeente. Ze zorgen voor de afstemming met de Gereformeerde gemeente en zijn betrokken bij het jeugdwerk, ze stellen een beleidsplan op en dragen zorg voor de uitvoering daarvan en ze zijn het aanspreekpunt voor de jeugd.
2. Het college van kerkrentmeesters beheert de stoffelijke zaken van de kerk. Daarnaast is aan de ouderling-kerkrentmeesters de opbouw van de gemeente toevertrouwd. Het College van Kerkrentmeesters (CvK) is verantwoordelijk voor alle stoffelijke gebeurtenissen binnen onze kerk. Het CvK maakt onderdeel uit van de kerkenraad en bestaat uit een aantal ouderling-kerkrentmeesters en kerkrentmeesters. Zij wordt ondersteund door heel veel vrijwilligers. De aandachtsgebieden zijn:
 - financieel beleid: continuïteit, geldverwerving,
 - gebouwenbeheer: onderhoudsbeleid, restauratiebeleid, veiligheid,
 - ‘Kerkelijk bureau’: ledenadministratie,
 - media/communicatie/ archief,
 - organisten.
3. Het college van diakenen (CvD ook wel kortweg diaconie genoemd) is verantwoordelijk voor haar, in de kerkorde, toebedeelde taken en voor het bevorderen van het algemeen maatschappelijk welzijn. De diaconie maakt onderdeel uit van de kerkenraad en bestaat uit minimaal drie diakenen. De diaconie is verantwoordelijk voor het diaconale werk binnen en buiten de kerk. Door dienstbaar te zijn aan mensen en aan de samenleving, dichtbij en ver weg, wordt concreet gestalte gegeven aan naastenliefde als één van de belangrijkste taken van de kerk. Oftewel: helpen waar geen helper is. De diaconie heeft een Bijbelse opdracht om samen met de gemeente vorm te geven aan het diaconale werk. De diaconie helpt mensen in sociale of financiële nood op verschillende terreinen. Tijdens de eredienst draagt de diaconie zorg voor het Heilig Avondmaal en voor het inzamelen van de gaven (samen met de kerkrentmeesters).

De kerkenraad komt ten minste zes maal per jaar bijeen. Het moderamen bestaat uit de predikanten, de scriba en een vertegenwoordiger vanuit het college van kerkrentmeesters, de diaconie en de ouderlingen. Het moderamen heeft als taak de kerkenraadsvergaderingen voor

te bereiden. Daarnaast worden er besluiten genomen die in het moderamen genomen kunnen worden en er worden besluiten voorbereid die ter besluitvorming aan de kerkenraad worden voorgelegd.

In 2017 en 2018 buigt de kerkenraad zich over de samenstelling en werkwijze van de kerkenraad en haar geledingen. De uitkomsten hiervan worden aan het beleidsplan toegevoegd en komen in de plaats van de huidige plaatselijke regeling.

1.3.2 Wijkteams

Per wijk is een pastoraal wijkteam samengesteld. Dit team bestaat uit de wijkouderling, een diaken en 1 - 2 contactpersonen vanuit de gemeente. De wijkteam medewerk(st)ers komen om de 2 maanden op het ouderlingenberaad om hun bezoekwerk te delen. De ouderling is de coördinator en de verbindingsschakel naar de kerkenraad. De diaken heeft als taak de diaconale zorg te waarborgen. De contactpersonen vervullen een signaleringsfunctie naar de ouderling, het afleggen van pastorale bezoeken, een bezoek bij een speciale gebeurtenis (geboorte, huwelijk, enz.), jongeren bezoek, ouderen bezoek en het nieuw ingekomenen bezoek.

1.3.3 De gebouwen en het beheer

De Hervormde gemeente Numansdorp beschikt over een viertal gebouwen. Het kerkgebouw, de pastorie en de Voorhof zijn in beheer bij het college van Kerkrentmeesters, het gebouw aan de Torenstraat 20 bij de Diaconie. De onderhoudscommissie van het college van kerkrentmeesters coördineert en organiseert het onderhoud aan alle gebouwen voor rekening van de afzonderlijke colleges. Wekelijks is er op dinsdag open kerk en ook op bijzondere dagen (kerstmarkt, paardenmarkt). Het kerkgebouw is in 2014 grootschalig van binnen en van buiten in samenwerking met provincie en gemeente gerenoveerd. In 2018 geldt dit voor het orgel en het monumentale orgelfront. Aansluitend is het groot onderhoud voor de Voorhof gepland.

2. De eredienst

Deze beleidsperiode is de eredienst ook als één van de speerpunten benoemd. Specifieke aandachtspunten voor de eredienst voor de komende vier jaar zijn hierin terug te lezen. In dit hoofdstuk wordt het belang en de huidige gang van zaken tijdens de eredienst toegelicht.

2.1 Belang eredienst

De eredienst is de belangrijkste samenkomst van de gemeente van Christus. We komen als gemeente samen om God te ontmoeten, Zijn stem te horen, Hem te danken en te eren en zo als gemeente met elkaar, door Hem, verbonden te zijn. In Handelingen 2:42 lezen we: *‘Ze bleven trouw aan het onderricht van de apostelen, vormden met elkaar een gemeenschap, braken het brood en wijdden zich aan het gebed.’* (NBV)

Op zondag, de ‘Dag van de Heer’, de dag waarop we de opstanding van Christus vieren, komt de gemeente twee keer samen. Het belangrijkste is daarmee al gezegd: de opstanding van onze Heer Jezus Christus wordt gevierd. We geloven immers dat we niet zomaar een verzameling mensen zijn, maar zijn lichaam, zijn gemeente.

Naast (1) het onderricht worden in Hand. 2:42 nog drie zaken vermeld die wezenlijk zijn voor de samenkomst van de gemeente:

- (2) De gemeenschap. De erediensten zijn ook een manier om elkaar te ontmoeten en samen gemeente te zijn: in de kerk, maar ook tijdens het koffiedrinken in de Voorhof. Lief en leed worden met elkaar gedeeld.
- (3) Het gebed. Het gebed is het antwoord van de gemeente op het Woord van God, waarbij ook het gezongen lied als gebed beschouwd kan worden. We bidden om de vergeving van zonden, we danken God voor zijn liefde en genade, en we bidden om zijn ontferming over de wereld.
- (4) Het breken van het brood. Ook de sacramenten zijn een wezenlijk onderdeel van het gemeentezijn. Vijf maal per jaar wordt in de kerk het Heilig Avondmaal gevierd. De kerkenraad zet zich in voor vreugdevolle avondmaalsvieringen, met zoveel mogelijk broeders en zusters die deelnemen aan het avondmaal. Dit willen wij bereiken door de bewustwording van wat het avondmaal nu eigenlijk is te vergroten.

2.2 Gang van zaken

Iedere zondag om 10.00 uur en 18.00 uur is er een dienst (in de winter om 17.00 uur). In principe vindt de dienst plaats in de kerk van de Hervormde Gemeente, Torenstraat 18. Bij een gezamenlijke of speciale dienst kunnen de locatie en het tijdstip incidenteel afwijken. Dit wordt bekend gemaakt via de website www.kerknumansdorp.nl, afkondigingen en de weekbrief. De liturgie geeft de indeling van de eredienst aan. De reguliere zondagse eredienst kent doorgaans een vaste opbouw van de dienst.

Er is ruimte voor verootmoediging, gebed, dankzegging, zang, prediking en het geven van gaven. Zoals vanouds in de protestantse traditie, neemt de prediking met uitleg van de bijbel en de genadeverkondiging hierbij een centrale plaats in. De Schriftlezingen vinden doorgaans plaats vanuit de NBV, NBG '51 of Herziene Statenvertaling.

Wij hechten waarde aan een muzikaal goed verzorgde eredienst middels het orgel door een groep organisten die tegen een kleine vergoeding de orgelbegeleiding verzorgen. Ook kan er gebruik worden gemaakt van muzikale begeleiding met de piano of andere instrumenten. Voor de samenzang maken we gebruik van het Liedboek voor de Kerken en in de ochtend ook van de Evangelische Liedbundel. Binnen de protestantse traditie ligt vanouds de nadruk op het zingen van de psalmen. Wij hechten aan het zingen van psalmen in de eredienst, omdat wij in de psalmen met de Schrift meezingen. Bovendien komt daarmee onze blijvende verbondenheid met Israël tot uiting. Daarnaast kunnen er andere liederen gezongen worden.

Er wordt zowel een ochtenddienst als een middagdienst gehouden. De reguliere middagdienst wordt een aantal keer per jaar ingevuld met kinderdiensten, een kerk-voor-jou dienst of een Zin-g-in dienst.

Tijdens de ochtenddienst is er oppas voor de kinderen van 0 tot 4 jaar zodat ouders de ochtenddienst bij kunnen wonen. Tijdens de schriftlezing en de preek is er kindernevendienst voor kinderen van de basisschool. Elke week is er na de dienst koffie drinken in 'De Voorhof'. Een goede gelegenheid om elkaar te ontmoeten.

Wij hechten belang aan een breed bereik van onze kerkdiensten. Om die reden zenden wij onze diensten uit via het internet: kerkdienstgemist.nl en kerkomroep.nl. Van oudsher vooral bedoeld voor de wat oudere gemeenteleden of mensen die om gezondheids- of praktische redenen niet (meer) naar de kerk kunnen komen. Via internet kan tegenwoordig iedereen meeluisteren. Bij diensten met een besloten karakter als (t)rouwdiensten wordt in overleg met betrokkenen de dienst al dan niet via internet beschikbaar gesteld.

2.3 Prediking

De kerkenraad hecht groot belang aan een verstaanbare en eigentijdse prediking, die ook voor jongeren toegankelijk is. Het Woord van God staat centraal in de eredienst.

Het onderwerp van de prediking in de morgendienst is vrije stof mede afhankelijk van het kerkelijk jaar. De middagdienst kan het karakter van een leerdienst hebben als de eigen predikant voorgaat. Daarbij kunnen de belijdenisgeschriften of een thema als uitgangspunt worden genomen.

Bij het uitnodigen van gastpredikanten staat een Bijbels verantwoorde prediking centraal.

2.4 Sacramenten

De sacramenten vinden plaats in de morgendiensten (behalve het Heilig Avondmaal op Goede Vrijdag), waar de hele gemeente samenkomt.

Heilig Avondmaal

Zoals hierboven vermeld vieren we dit vijf maal per jaar. Het Avondmaal vieren we zittend aan tafel waarbij brood en wijn met de aanwezige broeders en zusters wordt gedeeld. Om medische redenen zijn aanpassingen mogelijk tijdens de viering (bijv. ander brood, eigen beker). Overigens is het ook mogelijk om het Avondmaal thuis, in het ziekenhuis of in de Buitensluis te vieren, wanneer men zelf niet meer naar de kerk kan komen.

We gebruiken de ‘Orde voor de viering van het Heilig Avondmaal’ uit Beproevingen met het oog op de gereformeerde liturgie, p.28-32, online te vinden op:

<https://www.preekwijzer.nl/liturgie/uitbreiding-gereformeerde-liturgie/7995>

De kerkenraad heeft in 2017 besloten dat het Heilig Avondmaal ook openstaat voor doopleden die nog geen belijdenis hebben gedaan. Het Avondmaal is immers bedoeld om ons geloof op te bouwen. Wanneer het verlangen gewekt wordt om deel te mogen nemen, willen we dat graag aanmoedigen. De verantwoording van dit besluit vindt u in bijlage B1. Wat de leeftijd betreft van wie aan het Avondmaal deelnemen: hierop vindt nog bezinning plaats.

Heilige Doop

Elke twee maanden is er de mogelijkheid tot bediening van de Heilige Doop. Voorafgaand is er een voorbereidingsavond met de doopcatechese, waarbij de predikant, een ouderling (meestal de dienstdoende ouderling) en de ouders van de dopeling(en) aanwezig zijn. Het doopformulier wordt dan gelezen en besproken. Ook wordt de gang van zaken betreffende de doopdienst uitgelegd. Bij de bediening van de Heilige Doop van kinderen kunnen in principe belijdende leden en doopleden de doopvragen beantwoorden. Indien sprake is van één buitenkerkelijke ouder wordt een aangepaste doopvraag gesteld. In overige gevallen, dan wordt dit per geval besproken en beslist. Uiteraard kunnen ook volwassenen, na het afleggen van de geloofsbelijdenis, worden gedoopt.

We gebruiken ‘Orde III’ uit Beproevingen met het oog op de gereformeerde liturgie, p.14-19, online te vinden op: <https://www.preekwijzer.nl/liturgie/uitbreiding-gereformeerdeliturgie/7995>. Ook is een geactualiseerde versie van het klassieke doopformulier beschikbaar.

Het ‘vasthouden’ van ouders (en kinderen) die laten dopen, is een punt van aandacht. Het verband tussen doop (Gods belofte) en belijdenis (ons antwoord) mogen we daarbij niet uit het oog verliezen. Zie hiervoor ook het speerpunt Jeugd in deel A van dit beleidsplan.

2.5 Huwelijksdienst

Voor een bruidspaar dat hun huwelijk kerkelijk wil laten bevestigen wordt een huwelijksdienst gehouden. Dit is een aparte dienst. Het aanstaand bruidspaar dient hiervoor een aanvraag in bij de Kerkenraad. De huwelijksdienst vindt plaats onder de verantwoording van de Kerkenraad. In afstemming met de Kerkenraad is het mogelijk van een andere predikant gebruik te maken.

Wanneer het kerkgebouw wordt gehuurd ten behoeve van het sluiten van een burgerlijk huwelijk valt de plechtigheid niet onder de verantwoordelijkheid van de kerkenraad.

2.6 Bijzondere diensten

Regelmatig worden er in onze gemeente zogenaamde bijzondere erediensten gehouden. Nu is natuurlijk elke dienst bijzonder, maar met deze benaming duiden we diensten aan waarin een specifiek onderwerp aan de orde komt en/of een andere invulling aan de dienst wordt gegeven. Dit zijn diensten rondom een bepaald thema of diensten gericht op een bepaalde doelgroep. Onder bijzondere diensten vallen de diensten rondom de (christelijke) feestdagen: Goede vrijdag, Pasen, Hemelvaartsdag, Pinksteren, Kerst, Oudjaarsavond, Biddag en Dankdag; en rondom de doop, Heilig avondmaal en belijdenis.

Daarnaast zijn er diensten die toegankelijk zijn voor iedereen maar op een bepaalde doelgroep toegespitst zijn. Dit betreffen Kinderdiensten (3-12 jaar), Kerk voor jou dienst (tieners), Scholendienst (georganiseerd door CBS de Bron) en Aangepaste gezinsdiensten (mensen met een beperking).

Andere bijzondere diensten betreffen Zendingsdienst, Startdienst (het begin van het kerkelijk seizoen), Zin-g-in diensten (zangdiensten met veel verschillende liederen, waaronder verzoeknummers en een blokje speciaal voor de kinderen) en diensten rondom een bepaald thema (voorheen Buitengewone Dienst).

2.6.1 Gezamenlijke diensten

Verschillende bijzondere diensten, houden we gezamenlijk met de Gereformeerde Kerk Numansdorp. Dit zijn: Scholendienst, ZWO-dienst, Hemelvaartsdag, Startzondag, Kerstnachtdienst en Oudejaarsdienst. Ook de Kinderdiensten en Kerk voor Jou-diensten zijn gezamenlijk. De locatie van deze diensten wordt vastgesteld in het gezamenlijke moderamen-overleg. We houden hierbij de liturgische gebruiken aan van de kerk waar de dienst gehouden wordt.

3. Pastoraat

3.1 Pastorale zorg en de pastorale roeping van de gemeente

De term pastoraat houdt verband met het Latijnse woord *pastor* (herder) en geeft uitdrukking aan de roeping om zorg te dragen voor elkaars geestelijk welzijn. In de kerkelijke gemeente betekent pastoraat: omzien naar elkaar in de naam van Christus. De pastorale roeping van de gemeente betreft niet alleen de predikanten en de ouderlingen (hoewel zij hierin een bijzondere verantwoordelijkheid dragen) maar de gehele gemeente. De ambtsdragers kunnen hierin het voortouw nemen en het goede voorbeeld geven.

Pastorale zorg in de Bijbel

Al in het Oude Testament (onder andere in de psalmen en de profeten) wordt gezongen en geschreven over het werk van de herder en het weiden van de kudde. Denk aan psalm 23, waarin de Heer wordt bezongen als herder die Zijn schapen leidt en verkwikt. De wortels van de huidige pastorale praktijk in de gemeente liggen vooral in het Nieuwe Testament. Wat daar opvalt, is de aandacht die de leden van de christelijke gemeente voor elkaar dienen te hebben. Het is tekenend dat in het Nieuwe Testament het woord ‘elkaar’ zo vaak voorkomt: elkaar aannemen, ons aan elkaar onderwerpen, elkaar vertroosten, elkaar vermanen, elkaar de zonden belijden en vergeven, elkaars lasten dragen, elkaar liefhebben.

Pastorale zorg volgens de Protestantse Kerk in Nederland

De kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland (artikel IV en ordinantie 8, versie van juni 2016) verwoordt de pastorale roeping van de christelijke gemeente als volgt:

“De gemeente, daartoe begenadigd door de Geest, is geroepen tot de dienst aan het Woord van God (...) in de herderlijke zorg (...) en ook in alle andere arbeid tot opbouw van het lichaam van Christus. Alle leden van de gemeente zijn geroepen en gerechtigd hun gaven aan te wenden tot vervulling van de opdracht die Christus aan de gemeente geeft.”

“De gemeente is geroepen tot de vervulling van haar pastorale opdracht door het verlenen van herderlijke zorg. Deze pastorale opdracht betreft zowel de leden van de gemeente, de niet-gedoopte kinderen van leden van de gemeente en hen die blijf geven van verbondenheid met de gemeente, alsook anderen die herderlijke zorg behoeven. De herderlijke zorg ten opzichte van elkaar en ten opzichte van anderen krijgt gestalte in het leven van de leden van de gemeente, die worden opgewekt tot omzien naar elkaar en naar anderen die dit behoeven, alsook in de pastorale arbeid die door en onder leiding van predikanten en ouderlingen wordt verricht. De gemeente vervult haar pastorale opdracht mede in de omgeving waarin zij leeft, en zij geeft uitdrukking aan haar verbondenheid met bijzonder pastoraal werk dat daar gebeurt.”

3.2 Pastorale zorg in onze gemeente

In de Hervormde gemeente van Numansdorp behoort de organisatie van het pastoraat tot de taken van de ouderlingen. Zij doen dat in nauw overleg met de predikanten. De zogenoemde ‘pastorale eenheden’ (de adressen van ingeschreven gemeenteleden en van hen die (nog) geen

lid zijn maar hebben aangegeven prijs te stellen op pastoraal contact) zijn in zeven wijken verdeeld. De predikanten bedienen ieder een aantal wijken. Per wijk is een pastoraal wijkteam aangesteld. Dit team bestaat uit een wijkouderling, een diaken en een of twee wijkteammedewerkers.

3.2.1 Predikanten

De predikanten zijn veelvuldig actief in het pastoraat. Met name in het crisispastoraat. Crisispastoraat betreft situaties waarin sprake is van ernstige of langdurige ziekte en/of ziekenhuisopname, rouw, geloofsvragen, relatiecrisis of psychische nood. In beginsel is de predikant hierbij betrokken.

3.2.2 Wijkteams

Het werken met wijkteam- of bezoekmedewerkers is sinds enige jaren onderdeel van het beleid van onze gemeente. Door wijkteammedewerkers in te zetten, wordt de pastorale zorg gedeeld en maken we gebruik van de gaven die deze gemeenteleden daartoe ontvangen hebben.

Taakverdeling

De wijkouderling is de coördinator van het wijkteam en de verbindende schakel naar de kerkenraad. Hij of zij draagt verantwoordelijkheid voor de pastorale zorg in de betreffende wijk. De diaken heeft als taak de diaconale zorg in de wijk te waarborgen.

De wijkteammedewerkers zijn gemeenteleden die een pastorale gave van de Heilige Geest ontvangen hebben. Zij zijn bereid om te investeren in het contact met gemeenteleden en andere belangstellenden in hun wijk. Ze zijn tevens bereid om een pastorale cursus te volgen waardoor ze beter toegerust zijn voor hun taak.

Wijkteammedewerkers vervullen een signaalfunctie naar de wijkouderling. Ze leggen pastorale bezoeken af en brengen bezoeken bij speciale gebeurtenissen. Denk aan: geboorte, huwelijk, ziekenhuisopname of thuiskomst etcetera. Ook jongerenbezoek, ouderenbezoek en nieuw ingekomenenbezoeken kunnen door wijkteammedewerkers worden verzorgd.

Wijkteammedewerkers werken in één van de zeven wijken en worden aangestuurd door de ouderling die de eindverantwoordelijkheid draagt. Ze worden door de ouderling ingewerkt en begeleid en kunnen intensief samenwerken (bijvoorbeeld samen op huisbezoek gaan) maar ook zelfstandig opereren, mits ze elkaar regelmatig op de hoogte houden. De wijkteammedewerkers komen enkele keren per jaar op het ouderlingenberaad om hun ervaringen vanuit het bezoekwerk te delen. Wijkteammedewerkers worden ingezegend in hun bediening tijdens een kerkdienst of in het ouderlingenberaad, waarbij ze tevens een belofte van geheimhouding afleggen.

Toevoeging

Predikanten en ouderlingen zijn krachtens hun ambt geroepen om toezicht te houden op het

geestelijk leven in de gemeente. Dat is en blijft het verschil tussen wijkteammedewerkers en hen die ook in een ambt bevestigd zijn. Beiden zijn aangesteld om vorm te geven aan het pastoraat. Maar de predikanten en ouderlingen zijn ook nog eens geroepen om geestelijk leiding te geven.

3.3 Ouderenpastoraat

We leven in een samenleving waarin de gemiddelde leeftijd steeds hoger wordt. Dat brengt specifieke geloofs- en levensvragen met zich mee. Ook in de kerkelijke gemeente. Ouderen kunnen worstelen met vraagstukken op het vlak van zingeving, gezondheid, relaties met anderen, afhankelijkheid, eenzaamheid, lijden en sterven.

Onze gemeente telt relatief een groot aantal ouderen. Vitale ouderen die veel vrijwilligerswerk in en om de gemeente doen. Maar ook kwetsbare ouderen die hun huis door omstandigheden nauwelijks meer kunnen verlaten. Vaak zijn onze ouderen trouwe bidders. Door hun gebed dragen ze bij aan de opbouw en bloei van de gemeente. We zijn dankbaar voor hen en willen hen ook in pastoraal opzicht nabij zijn.

Bijzondere aandacht geven we aan ouderen die niet meer van huis kunnen. Zij wonen met name in Tuindorp en in de Beethovenstraat. In deze buurten willen we vanaf 2018 starten met groothuisbezoeken.

Met de pastoraal medewerker van De Buitensluis, onderdeel van Alerimus, onderhouden we een warme samenwerkingsrelatie die in de nabije toekomst in concrete plannen nader zal worden uitgewerkt.

3.4 Jeugdpastoraat

Jongeren staan in deze tijd voor grote uitdagingen. Positieve en negatieve. Dat kan hen stellen voor fundamentele geloofs- en levensvragen.

In onze gemeente zijn er veel kinderen die de tienerleeftijd naderen. Daarom vindt de kerkenraad het zaak om niet alleen aandacht aan jeugdwerk (zie ook deel A dit beleidsplan), maar ook aan jeugdpastoraat te geven. Jeugdpastoraat betekent: relatiegericht jeugdwerk. Waar het om gaat, is dat wij als gemeente van betekenis zijn voor de kinderen en jongeren die we in onze kerk ontmoeten.

De verantwoordelijkheid voor het geestelijk welzijn van jongeren ligt primair bij de ouders en opvoeders. Deze komt voort uit de belofte die door de ouders is gedaan bij de doop van hun kind. Maar ook de gemeente heeft een taak in dezen: we dragen een gezamenlijke verantwoordelijkheid die onder andere gestoeld is op de belofte die door de gemeente wordt gedaan bij de doop van een kind.

De uitwerking en invulling van het jeugdpastoraal in onze gemeente wordt idealiter belegd bij de (aan te stellen) jeugdouderling(en). Omdat deze positie al langdurig vacant is, wordt

momenteel gewerkt aan het aanstellen van een groep betrokkenen rondom het jeugdwerk en jeugdpastoraat.

3.5 Crisispastoraat

Crisispastoraat betreft situaties waarin sprake is van ernstig of langdurig lijden, ziekte en/of ziekenhuisopname, rouw, geloofsvragen, relatiecrises, werkeloosheid of psychische nood. Ook in onze gemeente is er behoefte aan crisispastoraat. In beginsel is de wijkpredikant hierbij betrokken.

Soms komen we in het pastoraat mensen tegen met complexe problemen. Deze kunnen van praktische, psychische of geestelijke aard zijn. Naast het bieden van een luisterend oor geldt: het is niet de bedoeling dat de predikant, ouderling, diaken of bezoekermedewerker gaan fungeren als hulpverlener. Anderen zijn daartoe beter toegerust. Daarom verwijzen we iedereen die professionele hulp nodig heeft, door. Bijvoorbeeld naar de huisarts, gemeente, instelling voor geestelijke gezondheidszorg (GGZ), maatschappelijke instanties etcetera. We blijven daarnaast graag pastoraal betrokken.

3.6 Gebedspastoraat/nazorg

Op basis van besprekingen die in 2013 zijn gestart, heeft de kerkenraad besloten om nazorg te bieden na de erediensten. Deze nazorg is sinds medio 2016 beschikbaar voor mensen die gebed vragen of graag een persoonlijk gesprek willen hebben. Na deze ontmoeting kan desgewenst doorverwezen worden naar pastorale begeleiding door wijkteams, ouderlingen of predikanten.

Werkgroep

Om een en ander uit te werken, heeft de kerkenraad een werkgroep nazorg ingesteld. Deze rapporteert aan het ouderlingenberaad. Er is sprake van een proefperiode tot aan het najaar van 2017. Aansluitend volgt een evaluatie. Naar verwachting vindt de nazorg doorgang in de gekozen vorm, omdat ze daadwerkelijk in de behoefte van gemeenteleden voorziet.

Nazorgteam

Na de dienst op zondagochtend worden nazorgkoppels van twee personen gevormd. Mannen bieden nazorg aan mannen, vrouwen bieden nazorg aan vrouwen, of een man en vrouw bieden samen nazorg aan een derde. Leden van het nazorgteam volgen vooraf een training of cursus gebedspastoraat. In de nazorg wordt van verschillende gebedsvormen gebruik gemaakt, zoals persoonlijke voorbede of een *ministry* gebed. Voor het *ministry* gebed zijn richtlijnen geformuleerd. Deze zijn op aanvraag beschikbaar bij de predikanten.

3.7 Ziekenzalving

De kerkenraad biedt ruimte voor ziekenzalving aan mensen die daarom vragen. Om een en ander in goede orde te laten verlopen, is er door de ouderlingen en predikanten in

samenwerking met de overige kerkenraadsleden in 2016 een werkwijze en orde voor de ziekenzalving vastgesteld. Deze zijn op aanvraag beschikbaar bij de predikanten.

Het gebed met de bijbehorende ziekenzalving is bedoeld voor mensen die lichamelijk en/of psychisch ziek zijn, of voor hen die zich zwak, krachteloos of moedeloos voelen, of voor degenen die geloofsmoeite ervaren. Zij kunnen contact opnemen met iemand van de kerkenraad en het gebed met de ziekenzalving aanvragen (zie Jacobus 5: 13 t/m 18).

Tijdens een bijeenkomst in de privésfeer van de aanvrager/ster laat de zieke of zwakke voor zich bidden en laat zich met wat olie zalven. De olie is een teken van toewijding aan God. Door het gebed en de zalving wordt de zieke of zwakke broeder of zuster in de hand van God gelegd en aan Hem toevertrouwd.

In Jacobus 5 staat dat het resultaat van het gebed en de zalving bestaat uit redding. Hierbij gaat het om het totale heil of het totale welzijn van de gezalfde naar ziel, geest en lichaam. Het gebed en de zalving zijn dus niet alleen gericht op lichamelijke genezing. Het gaat om de redding door God en om de zegen die dat met zich meebrengt voor degene die gezalfd wordt.

4. Vorming en Toerusting

4.1 Vorming, toerusting en de gemeente

Om te groeien in geloof, persoonlijk en als gemeente, acht de kerkenraad vorming en toerusting van groot belang. De gemeente van Jezus Christus is blijvend een lerende gemeenschap. Toerusting is nodig om als individueel christen te groeien, om samen als gemeente opgebouwd te worden en om te getuigen in een wereld waarin de meeste mensen God niet kennen. Vrij vertaald gaat het bij toerusting om de aansporing het leven met Christus gestalte te geven; en het aanreiken en stimuleren van datgene wat daarvoor nodig is. Een en ander is al nader uitgewerkt bij het speerpunt Geloofsopbouw en discipelschap in deel A van dit beleidsplan.

Vorming en toerusting in de Bijbel: door wie

De kerkenraad en met name de predikanten hebben een bijzondere verantwoordelijkheid waar het vorming en toerusting betreft. In Efeze 4: 11-15 staat daarover:

"En Hij heeft sommigen gegeven als apostelen, anderen als profeten, weer anderen als evangelisten en nog weer anderen als herders en leraars, om de heiligen toe te rusten tot het werk van dienstbetoon, tot opbouw van het lichaam van Christus, totdat wij allen komen tot de eenheid van het geloof en van de kennis van de Zoon van God, tot een volwassen man, tot de maat van de grootte van de volheid van Christus, opdat wij geen jonge kinderen meer zouden zijn, heen en weer geslingerd door de golven en meegesleurd door elke wind van leer, door het bedrog van de mensen om op listige wijze tot dwaling te verleiden, maar dat wij, door ons in liefde aan de waarheid te houden, in alles toe zouden groeien naar Hem Die het Hoofd is, namelijk Christus."

Er zijn ook Bijbelteksten waarin de gelovigen worden aangesproken om elkaar onderling aan te sporen of toe te rusten. En in Hebreeëen 13: 20-21 is het (volgens de bede van Paulus) God Zelf Die toerust:

"De God nu van de vrede, Die de grote Herder van de schapen, onze Heere Jezus Christus, uit de doden heeft teruggebracht, op grond van het bloed van het eeuwige verbond, moge u toerusten tot elk goed werk om Zijn wil te doen, en in u werken wat in Zijn ogen welbehaaglijk is, door Jezus Christus."

4.2 Vorming en toerusting in onze gemeente

In onze gemeente wordt vorming en toerusting op verschillende manieren vorm gegeven. De rol van de kerkenraad daarbij is: faciliteren, stimuleren en nadenken over de vormen die worden aangeboden en de gemeenteleden, met gaven op dit vlak, die kunnen worden ingezet. Hieronder volgt een (niet uitputtende) opsomming van bestaande vormen.

4.2.1 Kerkdiensten, preken en preekbespreking

De kerkdiensten zijn een belangrijke gelegenheid voor vorming en toerusting, in het bijzonder de prediking. Elk jaar zal er minimaal één preken-serie gehouden worden rond een bepaald thema. Daarnaast zijn er preekbesprekingen die jaarlijks één keer in het voorjaar en één keer in het najaar gehouden worden na een kerkdienst.

4.2.2 Catechisatie

Catechisatie is er voor de jongeren in onze gemeente (Believe it) en voor gemeenteleden die overwegen om belijdenis te doen. Elk jaar wordt de belijdeniscatechisatie aangeboden, geleid door één van de predikanten. De kerkenraad vindt het belangrijk dat gemeenteleden het geloof in Jezus belijden en zo groeien in geloof. Er is geen verplichting tot het doen van belijdenis na het volgen van de belijdeniscatechisatie. Ook gemeenteleden die reeds belijdenis hebben gedaan, kunnen de belijdeniscatechese volgen wanneer zij daar behoefte aan hebben. De belijdenisdienst vindt doorgaans kort voor Pasen plaats.

4.2.3 Gebedskringen

Gebed draagt ook bij aan vorming en toerusting. In onze gemeente zijn verschillende gebedskringen actief die thuis samenkomen. Daarnaast is er het maandgebed.

4.2.4 Bijbel- en gesprekskringen

De Bijbel zelf is onmisbaar voor onze vorming en toerusting. In 2 Tim. 3:16-17 staat:

“Heel de Schrift is door God ingegeven en is nuttig om daarmee te onderwijzen, te weerleggen, te verbeteren en op te voeden in de rechtvaardigheid, opdat de mens die God toebehoort, volmaakt zou zijn, tot elk goed werk volkomen toegerust.”

In onze gemeente zijn verschillende kringen actief met de Bijbel:

- Bijbel- en gesprekskringen: voor zestigplussers; voor belijdende en andere leden.
- Kring voor ouders van jonge kinderen: deze komt twee keer per jaar bijeen, in wisselende samenstelling.
- Bijbelstudiekring voor vrouwen.

Voor meer informatie en de activiteiten die de kerkenraad in dezen wil ontplooiën: zie speerpunt 4 - Geloofsgroei en Discipelschap in deel A.

4.2.5 Alpha-cursus

De Alpha-cursus behandelt de basisbeginselen van het christelijk geloof. De kerkenraad biedt de Alpha-cursus met regelmaat aan, vanuit het verlangen dat mensen tot geloof komen.

4.2.6 Commissie Kerk en Israël

De doelstelling van de commissie Kerk en Israël is gemeenteleden bewust maken van hun oorsprong en basis: Jezus Christus, de Zoon van God, geboren als Jood, als onderdeel van Gods uitverkoren volk. De commissie wil dit bereiken door de kennis van gemeenteleden te verbeteren en te verdiepen. Daarom wordt aandacht geschonken aan de Joodse achtergrond van Jezus in prediking, catechese etcetera. Predikanten wordt gevraagd de verbondenheid met Israël in de zondagse eredienst kenbaar te maken, in prediking, in Woord en gebed, en op de Israëlzondag. De commissie wil in de periode die dit beleidsplan bestrijkt, actiever zijn dan voorheen.

5. Jeugd

5.1 Inleiding

Op meerdere plaatsen spreekt de Bijbel expliciet over de positie van jongeren. Ze horen er bij, God neemt ze op in Zijn verbond. Ook zij kunnen aanspraak maken op Zijn beloften. Jezus zelf bevestigt dit in de kinderzegen: *Laat de kinderen tot Mij komen en verhindert ze niet; want voor hun is het Koninkrijk Gods.* Elders in de Bijbel zien we dat Jezus de kinderen als voorbeeld neemt: geloof als een kind! Op grond van Gods verbond zijn de jongeren volwaardige leden van Zijn gemeente. Zij zijn dus niet alleen de leden van de toekomst, maar zijn ook nu al volwaardig lid.

Bij een doopdienst wordt aan de gemeente gevraagd: Gemeente, wilt u het kind, dat zojuist gedoopt is, dragen in uw gebeden, opnemen in uw midden, en naar uw vermogen helpen groeien in geloof en voorgaan in het Volgen van Jezus Christus? Wat is daarop uw antwoord?

Het antwoord van de gemeente daarop is een volmondig ja. Maar als we daar als gemeente ja op zeggen, hoe geven we daaraan dan invulling? Hoe nemen we de kinderen dan op en hoe helpen we hen groeien in geloof? De jeugd heeft niet alleen de toekomst, onze kinderen zijn een kind van God en horen er vanaf dag één bij. Ze mogen er zijn en worden gezien.

De Hervormde gemeente Numansdorp biedt tal van activiteiten voor kinderen aan. Veel activiteiten zoals clubs, kinderkoor, kindermiddagen en kinderdiensten worden samen met Gereformeerde kerk Numansdorp georganiseerd. Deze activiteiten zijn onder te verdelen in enerzijds laagdrempelige activiteiten voor verschillende leeftijdsgroepen en anderzijds activiteiten die zich meer richten op geloofsopbouw. Aan de jeugdactiviteiten kunnen alle kinderen deelnemen, lid of geen lid, gedoopt of niet gedoopt.

Zowel ouders als gemeente hebben een rol richting de jeugd. Ouders in de opvoeding en de gemeente in het ondersteunen van de ouders en het bieden van plaats aan de jongeren binnen de gemeente zodat zij worden gestimuleerd in hun persoonlijk geloof in de levende God.

Jeugd is als speerpunt benoemd voor de komende periode (zie Speerpunt 1 -Jeugd in deel A). Een aantal nieuwe initiatieven zal worden opgestart of bestaande activiteiten zullen worden benadrukt of gestimuleerd. In dit hoofdstuk is te lezen hoe het jeugdwerk momenteel is georganiseerd.

5.2 Leeftijdsopbouw jongeren

De leeftijdsopbouw van de jongeren in onze gemeente ziet er als volgt uit:

Leeftijdsgroep	Aantal
0-4 jaar	21
5-8 jaar	53

9-12 jaar	39
13-16 jaar	70
17-20 jaar	68

5.3 Activiteiten

Passend binnen de ambities zoals verwoord in het speerpunt jeugd bieden we per leeftijdsgroep de volgende activiteiten aan.

0 – 4 jaar

- Doop
- Oppas

4 – 12 jaar

- Club: Spirit (6 – 9 jaar)
- Club: Gideonsbende (10 – 12 jaar)
- Kinderkoor de K@njerkidZ!
- Kindermiddagen
- Bijwonen kerkdienst
- Kindernevendienst
- Scholendienst
- Kinderdienst

Jeugdclub The Spirit

Wordt iedere vrijdag gehouden van 19.15 – 20.00 uur op de zolder van ‘De Voorhof’ voor de groepen 3 tot en met 5 van de basisschool. Er wordt gestart met een Bijbelverhaal en na de pauze wordt er geknutseld. Op deze manier betrekken we de kinderen bij het kerkelijk leven, geven we ze iets mee en verder is het vooral gezellig.

Jeugdclub Gideonsbende

Wordt iedere vrijdag gehouden van 19.15 – 20.00 uur in ‘De Voorhof’ voor de groepen 6 tot en met 8 van de basisschool. Er wordt een verhaal uit de Bijbel verteld, en samen gezongen en gebeden. Daarna wordt er een leuke activiteit gehouden.

Kinderkoor K@njerkidZ!

Kinderkoor K@njerkidZ! is een gemengd kinderkoor en heeft als doelstelling door kinderstemmen in zang en muziek het evangelie van Jezus Christus uit te dragen op een eigentijdse aansprekende wijze in diverse (kerk)diensten en samenkomsten. Het koor wil

muziek maken met de eigen stem als instrument. Het koor repeteert op vrijdagavond van 18.30 tot 19.15 uur (seizoen 2017-2018).

Kindernevendienst

De kindernevendienst is bedoeld voor de kinderen van de basisschool en wordt aangeboden tijdens schriftlezing en prediking. Er wordt gewerkt met de methode “Vertel het maar”, waarin iedere week een bijbelverhaal wordt uitgelegd en een bijbehorende knutsel of uitwerking wordt gemaakt.

Kindermiddagen

Een aantal keer per jaar zoals rond Kerst, Pasen en tijdens startweekend wordt er een kindermiddag georganiseerd voor kinderen van 4 tot 12 jaar. De middag wordt afgesloten met een maaltijd. Deze middagen zijn toegankelijk voor alle kinderen van de basisschool.

12 – 16 jaar

- Catechisatie: Believe it
- Club: Plexat
- Speciale dienst: Kerk Voor Jou

Believe it

Onder leiding van een predikant wordt op wisselende locaties een catechisatiebijeenkomst gehouden voor jongeren die naar de middelbare school gaan. Deze bijeenkomst is gericht op de diepgang en de gesprekken die de jeugd met elkaar heeft over het geloof.

Jeugdclub Plexat

Plexat wordt ongeveer eens in de drie weken gehouden, meestal op zaterdag van 19.30 – 22.00 uur in ‘De Hoeksteen’ of ‘De Voorhof’ voor jongeren die naar de middelbare school gaan. Iedere Plexat-avond is er weer wat anders. Van zwemmen tot bowlen of een gezellige activiteit in de bijgebouwen van de kerk. Deze bijeenkomst is gericht op het gezellig samenzijn met andere jeugd uit de kerk waar je elkaar beter kunt leren kennen. Ook vrienden en vriendinnen mogen meegenomen worden, het is wel belangrijk dat zij weten dat dit door de kerk georganiseerd wordt. Dit wordt samen met de Gereformeerde kerk georganiseerd.

Kerk Voor Jou dienst

Twee keer in het jaar wordt er een dienst georganiseerd die speciaal is opgesteld voor de jeugd. Iedere dienst heeft een thema waar aandacht aan besteed wordt. Voor deze dienst is een Kerk Voor Jou-commissie die de diensten samenstelt en organiseert. Dit wordt samen met de Gereformeerde kerk georganiseerd.

16 – 25 jaar

Momenteel wordt @Church, een maandelijkse jeugd/jongerdienst, aangeboden voor deze leeftijdsgroep. Er wordt binnen het speerpunt jeugd nagedacht over verdere invulling voor deze groep.

5.4 Organisatie structuur

Vanuit de hervormde kerk is een jeugdouderling verantwoordelijk voor de uitvoering van de speerpunten en van daaruit voor de verbinding tussen de leiding van de activiteiten en de kerkenraad. Reeds meerdere jaren kwamen de financiële zaken en de afstemming tussen de hervormde en gereformeerde kerk voor rekening van de GHJR (Gereformeerd Hervormde Jeugd Raad). Met het aftreden van enkele bestuursleden wordt op dit moment met de zittende bestuursleden van de GHJR nagedacht over modernisering van deze coördinerende rol.

Vanuit het speerpunt jeugd, waarin onder meer wordt gesproken over jeugdteams, bezint de kerkenraad zich op de wijze waarop organisatorisch invulling wordt gegeven aan het jeugdwerk. (dit onderdeel wordt aangepast zodra er duidelijkheid is).

6. Diaconaat

6.1 Inleiding/Achtergrond

De diaconie is verantwoordelijk voor het diaconale werk binnen en buiten de kerk. Diaconie is afgeleid van het Griekse woord *diakonia*. Het betekent dienst, dienen. Door dienstbaar te zijn aan mensen en aan de samenleving, dichtbij en ver weg, wordt concreet gestalte gegeven aan naastenliefde als een van de belangrijkste taken van de kerk. De diaconie helpt mensen in financiële- of sociale nood op verschillende terreinen. Hierbij wordt in beginsel geen onderscheid gemaakt of iemand lid is van de kerk. Deze taak berust zeker niet alleen bij de diaconie. Bij de uitvoering ervan dient de hulp te worden ingeroepen van de hele gemeente. De Bijbel spreekt over het ambt van alle gelovigen. De diaconie zal het omzien naar naasten dichtbij of ver weg dan ook zoveel mogelijk stimuleren.

De diaconie ontplooit hiertoe verschillende lokale activiteiten als koffieochtenden, verspreiden kerst- en boodschappenpakketten onder minima, hulp aan vluchtelingen, deelname WMO-adviesraad, etcetera. Daarnaast worden diverse goede doelen financieel gesteund zowel lokaal als wereldwijd. Te denken valt aan de Hospice Hoeksche Waard, Voedselbank, Vluchtelingenwerk, tehuizen Oost-Europa, Compassion, financiële hulp aan rampgebieden etcetera.

6.2 Organisatie

De diakenen maken deel uit van de kerkenraad. De diakenen vergaderen minimaal tweemaandelijks onder leiding van de voorzitter. Deze voorzitter heeft als taak de vergaderingen te leiden, contacten te onderhouden met de overige vergaderingen en externe partijen en een coördinerende rol te vervullen binnen de verdeling van de taken. Er is een diaken met als taak secretaris en een diaken met als taak penningmeester. De vergadering verloopt via een vaste agenda. Verder worden de diakenen bijgestaan door een administrateur.

De diaconie volgt de wijkindeling van de ouderlingen (7 wijken) waarbij de wijken zijn verdeeld over de diakenen. Bij sociale of financiële vraagstukken kan de ouderling of bezoekermedewerker de hulp van de wijkdiaken inschakelen.

Voor diverse activiteiten wordt samengewerkt met andere kerken. Met de Gereformeerde kerk Numansdorp worden diverse acties samen uitgevoerd en reeds enkele jaren wordt er voor het uitdelen van de kerstpakketten onder de minima in Cromstrijen samengewerkt met Hervormde gemeente Klaaswaal en Gereformeerde kerk Numansdorp.

Onder de diaconie vallen een aantal commissies:

6.2.1 Zendings en Evangelisatie commissie

Eén van de kernfuncties van de diakenen is het uitdragen van het Evangelie.

De “Zendings- en evangelisatie commissie” (ZEC) is na geruime tijd niet actief te zijn geweest, in 2017 weer opnieuw opgestart met een aantal gemeenteleden. De belangrijkste taken van deze commissie zijn:

- contact onderhouden met zendingswerkers die wij ondersteunen en de gemeente van informatie voorzien over hun zendingswerk en de gemeente actief betrekken bij dit zendingswerk;
- nieuwe acties op het gebied van zending of evangelisatie opzetten door bijvoorbeeld deelname aan landelijke of reeds lopende initiatieven van andere kerken of organisaties of door een nieuwe actie voor gemeente Numansdorp te bedenken en uit te voeren.

6.2.2. Commissie Hofstede

De diaconie van de Hervormde gemeente Numansdorp heeft samen met de diaconie van de Hervormde gemeente Klaaswaal en de Protestantse gemeente Zuid-Beijerland (van oudsher Hervormde gemeente Zuid-Beijerland) zitting in de Commissie Hofstede. In deze commissie worden gezamenlijk enkele stukken grond beheerd en een boerderij, allen gelegen in de Hoeksche Waard.

Deze commissie is enkele eeuwen geleden ontstaan (17^e eeuw) toen een bewoner zijn boerderij en bijbehorende landerijen naliet aan de drie genoemde diaconieën met als doel dat de opbrengsten hiervan ten goede zouden komen aan de armen. De huidige pachtopbrengsten worden na aftrek van kosten verdeeld over de diaconieën.

Van elke diaconie hebben twee leden zitting in de commissie. De commissie vergadert minimaal twee keer per jaar. De taakverdeling is als volgt: Voorzitter – Numansdorp; Secretaris – Klaaswaal; Penningmeester – Zuid-Beijerland. Voor het beheer van het onroerend goed is een rentmeesterskantoor ingeschakeld.

6.3 Activiteiten

De diaconie dient de medemens dichtbij en ver weg met praktische hulp, goederen of financiële hulp.

Diaconie mondiaal:

‘Als je het leed in de wereld niet ziet, zullen de tranen niet drogen’, zegt een bekend kinderlied, ook ver buiten onze dorpsgrenzen willen we betrokken zijn. In ons land, maar zeker ook verder weg. Om geen druppel op de gloeiende plaat te bieden, kiezen we onze doelen bewust uit, vaak voor lokale doelen met een financiële bijdrage voor praktische hulp. Enkele keren worden goederen inzamelacties gehouden voor specifieke doelen.

De diaconie ondersteunt ook het zendingswerk, in samenwerking met de ZEC houden we contact met ‘onze’ zendingswerkers.

Diaconie dichtbij:

Ook binnen ons eigen dorp willen we helpen. Bij sociale nood kan de diaconie bijspringen. Hiervoor betrekken we zoveel mogelijk hulp van onze gemeenteleden. Financiële hulp wordt ook verleend, vaak in de vorm van een lening, soms in de vorm van een kleine gift. Indien gewenst doen we dit in samenwerking met de burgerlijke overheid of andere maatschappelijke of kerkelijke instellingen. Iedereen kan bij de diaconie aankloppen met een hulpverzoek voor zichzelf of voor een ander.

Binnen ons dorp en in de regio heeft de diaconie (nauwe) contacten met onder andere Gemeente Cromstrijen, Alerimus, Gemiva, Cavent, Buurtzorg, Voedselbank, Vluchtelingenwerk. Waar nodig en waar mogelijk breiden we ons netwerk verder uit.

De bekende activiteiten als collectes, koffieochtenden, kerstpakketten en kersttenties, beheer van bloemendienst, alsook alle taken die behoren bij het ambt van diaken, het invullen van het giftenbeleid en het beheren van het vermogen zullen worden voortgezet.

6.4 Diaconaal centrum

Het onlangs aangekochte pand aan Torenstraat 20 biedt ruimte aan diaconale activiteiten voor inwoners van ons dorp. Bij het ingaan van dit beleidsplan wordt er nog volop in het pand verbouwd en worden de activiteiten nog opgestart. Qua activiteiten valt te denken aan de reeds bestaande koffieochtenden, maar ook voor een financieel spreekuur of het bieden van een maaltijd of andere gezamenlijke activiteit. De activiteiten zijn veelal toegankelijk voor iedereen. Door gebruik te maken van ons eigen netwerk en de regionale sociale dienst zullen we de volgende doelgroepen actief voor de activiteiten benaderen: minima, ouderen, vluchtelingen, alleenstaanden, werklozen en mensen met een beperking.

Naast de diaconale activiteiten zal het pand tevens verhuurd worden, zodat de vaste kosten van het pand zoveel als mogelijk gedekt worden. Verhuur zal bij voorkeur plaatsvinden aan sociale of maatschappelijke organisaties die passen bij het diaconale karakter van het pand en dit zelfs kunnen versterken. Met het College van Kerkrentmeesters zijn hierover afspraken gemaakt.

7. Kerkrentmeesters

7.1 Inleiding / Achtergrond

Het college van kerkrentmeesters beheert de stoffelijke zaken van de kerk. Daarnaast is aan de ouderling-kerkrentmeesters de opbouw van de gemeente toevertrouwd. Het College van Kerkrentmeesters (CvK) is verantwoordelijk voor alle stoffelijke gebeurtenissen binnen onze kerk. Het CvK maakt onderdeel uit van de kerkenraad en bestaat uit een aantal ouderling-kerkrentmeesters en kerkrentmeesters. Het CvK wordt ondersteund door heel veel vrijwilligers. De aandachtsgebieden zijn:

- financieel beleid: continuïteit, geldverwerving,
- gebouwenbeheer: onderhoudsbeleid, restauratiebeleid, veiligheid,
- ‘Kerkelijk bureau’: ledenadministratie,
- media/communicatie/ archief,
- organisten.

Het doel is de stoffelijke zaken in te zetten en middelen vrij te maken om de Hervormde gemeente van Numansdorp te laten groeien. Primair ter ondersteuning van de geestelijke processen in de kerk. Secundair kunnen stoffelijke zaken ingezet worden om geld te werven ten behoeve van het primaire doel. Deze volgorde is bewust aangebracht om te voorkomen dat het werven van geld voor gaat op de geestelijke ontwikkeling van de gemeente (bijvoorbeeld een kring kan niet plaats vinden in de Voorhof, omdat er een verjaardag gepland staat die geld in het laatje brengt). De kerkrentmeesters scheppen en onderhouden de materiële en financiële voorwaarden voor het leven en werken van de gemeente. Kort gezegd, de kerkrentmeesters houden zich bezig met geld, gebouwen en apparatuur.

Het beleid van de kerkrentmeesters richt zich op de volgende speerpunten:

1. Het behouden van een gezonde financiële positie van de gemeente. Dit betekent dat we meerjarig streven naar een positief jaarlijks exploitatieresultaat. Het meerjarenbeeld van 2017 is negatief. Kort gezegd: de inkomsten zijn in de komende jaren onvoldoende om de uitgaven te dekken. De grootste kostenpost de komende jaren is die van het pastoraat. Na een moeilijke periode is rond 2010 bewust gekozen om meer fte aan predikantsplaatsen in te zetten dan dat er inkomsten zijn. Tot medio 2018 heeft de diaconie garant gestaan voor de tekorten. Daarna dient de opbrengst van de verkoop van de pastorie aan het Merelerf voor de komende jaren als dekking, totdat de exploitatie in balans is gebracht. Om de financieel goede positie de komende jaren te behouden besteden we aandacht aan een voortdurende stijging van de ontvangsten en een gezonde matigheid aan de kostenkant. De ontvangsten bestaan voor het grootste deel uit kerkelijke bijdragen. Een deel van de gemeenteleden is onvoldoende bekend met nut en noodzaak van de kerkelijke bijdrage. Daarom betalen nog niet alle gemeenteleden hun bijdrage en is het gemiddelde bedrag per gever bescheiden. Meer informatie aan en appel op de gemeente is nodig om deze ontvangsten verder te laten stijgen. In de meerjarenbegroting zijn daarnaast de huuropbrengsten van de Voorhof substantieel. Daarom is het van belang dat er

voortdurend voldoende huurders worden gevonden en behouden. Om kosten terug te brengen bankieren we bij de SKG.

2. Het goed en planmatig uitvoeren van het groot onderhoud aan de gebouwen. Daarom wordt gewerkt met een meerjaren onderhoudsplan. Door een vaste jaarlijkse dotatie o.b.v. een meerjarenplan worden fluctuaties van jaarlijkse uitgaven voorkomen en de kwaliteit van de gebouwen geborgd. De kerk is in 2013/2014 van binnen en buiten gerenoveerd. Het orgel staat voor 2018 op de planning voor wat betreft de orgelkast en het binnenwerk. Gebleken is dat wij als gemeente beschikken over een uniek monumentaal orgel dat begin 1700 is gebouwd door Jacob Cools. Het orgel heeft in de Waalse Kerk van Rotterdam gestaan en is in 1865 door onze gemeente gekocht. De orgelkast wordt zoveel mogelijk in de originele staat teruggebracht. Voor het toekomstige onderhoud van kerk en orgel zijn veel middelen nodig. Dit belast de reguliere exploitatie van de gemeente voor een substantieel deel: het is niet het meest onderhoudsvriendelijke gebouw. Om het onderhoud te bekostigen worden actiematig middelen geworven en subsidies aangevraagd. Ook onderzoeken we of bijvoorbeeld door het oprichten van een stichting meerdere (buitenkerkelijke) geldschieters aan ons kunnen binden voor het verkrijgen van middelen voor het behoud van onze monumentale kerk en orgel.

Voor de Voorhof staat aansluitend aan het onderhoud van het orgel het groot onderhoud gepland. Hiervoor worden de reserves aangesproken die mede door een legaat zijn ontstaan, mede omdat het meerjarenonderhoudsplan niet actueel was. Bij het groot onderhoud van de Voorhof wordt voor de te maken keuzes rekening gehouden met de toekomstige kosten : total costs of ownership. Vanuit hetzelfde principe worden ook de onderhoudswerkzaamheden aan de pastorie benaderd.

Met de gemeente Cromstrijen wordt onderzocht hoe ons monumentale kerkgebouw meer in de ontwikkeling van de omgeving kan opgaan en welke bijdrage we daaraan kunnen leveren. Er wordt continu gewerkt aan een goede verstandhouding met de gemeente.

3. Goede (personeels)zorg voor vrijwilligers, kosteren en organisten.
4. Aandacht voor de inzet van moderne communicatiemiddelen om onze kerk zichtbaar te maken in de wereld waarin wij leven en om de gemeente als lichaam van Christus op een goede manier te ondersteunen in het gemeentezijn (dat laatste door o.a. weekbrief, website, beamteam, kerkelijk bureau, digitaal archief etc). Als we als kerk in de maatschappij willen staan en missionair willen zijn is extra aandacht nodig voor de PR, bijvoorbeeld bij open huis en speciale diensten.

7.2 Organisatie

Het College van Kerkrentmeesters bestaat bij voorkeur uit vier personen zijnde ouderling-kerkrentmeester, onder wie een voorzitter, penningmeester en secretaris en vier personen zijnde ouderling-kerkrentmeester of kerkrentmeester. Het college van kerkrentmeesters wordt bijgestaan door een aantal gemeenteleden belast met kerkrentmeesterlijke taken voor zover een (ouderling)-kerkrentmeester niet in vervulling van deze taak voorziet: een administrateur, coördinator ledenadministratie, coördinator collectebrieven, notulist, beheerders kerkgebouwen, onderhoudscommissie. In het ideale geval is een (ouderling)kerkrentmeester

vanuit het college verantwoordelijk voor de taken en is de schakel naar de vrijwilligers voor die taak.

7.2.1 Procuratie

Verstreken opdrachten

Binnen door de kerkenraad vastgestelde taakstellende begroting opdrachten tot € 2.500 voorzien van een vastgelegde goedkeuring binnen de vergadering door ouderling kerkrentmeesters.

Voor technische zaken is de coördinator bevoegd tot opdrachten tot maximaal € 500 voor reparaties en vernieuwingen, onder voorbehoud van dat de begroting voor de desbetreffende post van het jaar nog ruimte biedt.

Bij een te besteden bedrag groter dan € 1.000 worden minstens twee offertes aangevraagd.

Betalingen

De administrateur is bevoegd betalingen te doen namens de gemeente, met inachtneming van de door de kerkenraad vastgesteld beleidsplan en de begroting, tot en maximum van € 2.500 per opdracht/betaling. Hierbij geldt dat uitgaven passen binnen begroting en waarvan mandaat aanwezig is door een bestuursbesluit.

Bij betalingen boven dit bedrag is de penningmeester verplicht een 2de handtekening te zetten.

Bij afwezigheid van de administrateur is de penningmeester (primus) en de voorzitter (secundus) bevoegd tot optreden als plaatsvervanger en gemachtigd tot het doen van zelfstandige betalingen.

Bij betalingen van € 2.500 of meer moet voorzitter en penningmeester de 1ste respectievelijk de 2de handtekening zetten tot betaling.

Deze paragraaf komt overeen met §6 uit de plaatselijke regeling en dient met het herzien van de plaatselijke regeling naar de praktische werkwijze van nu te worden aangepast.

7.3 Aandachtsgebieden

Communicatie en archief – een (ouderling) kerkrentmeester is belast met de coördinatie van de inzet van alle communicatiemediën van de gemeente naar binnen en naar buiten (PR) en coördineert de inzet van vrijwilligers op de specifieke hiermee samenhangende taken. Hieronder zijn begrepen het beamteam, het beheer van de kerktelefoon, het beheer van de website, de weekbrief, persberichten, het ringblad, de streaming van de kerkdiensten, het digitaal archief (office365). Hieronder valt tevens het maken van verslagen van vergaderingen, het beheren van het archief en de behandeling van de in- en uitgaande post. (secretaris)

Ledenadministratie en roosterzaken – een (ouderling)kerkrentmeester is belast met de uitvoering van de ledenadministratie en het organiseren van alle roosters van kerkelijk vrijwilligers en medewerkers (preekrooster, bankdiensten, collectiediensten en -rooster,

oppasrooster, rooster koffieschenken, rooster koster, autodienst). Het organistenrooster is voorbehouden aan de orgelcommissie. Ook wordt binnen dit taakgebied de externe predikanten benaderd voor het invullen van het preekrooster. Deze taak kan bij een vrijwilliger uit de gemeente worden belegd.

Beheer kapitalen – een (ouderling)kerkrentmeester is belast met de administratieve afwikkeling van alle bank- en verzekeringszaken en de financiële administratie. Hij coördineert deze werkzaamheden en is de contactpersoon richting de kerkelijke administrateur(s). Hieruit voortvloeiend wordt zorggedragen voor het opstellen van de meerjarenbegroting, het bewaken van de uitputting van de begroting en het opstellen van de jaarrekening. (penningmeester)

Facilitaire zaken kerk – er is een (ouderling)kerkrentmeester belast met alle facilitaire zaken. Dit betreft de facilitaire zaken rondom de diensten en het contact met de koster alsmede in de week bijvoorbeeld voor gebruik of de verhuur van kerkgebouw of Voorhof en de schoonmaak en het dagelijks onderhoud. Dit omvat tevens de hiermee samenhangende inkoop. Hierin vindt ondersteuning plaats door een team van beheerders en koster. Dit wordt zo veel mogelijk met vrijwilligers van de gemeente vorm gegeven.

Fondsenwerving - er is een (ouderling) kerkrentmeester in nauw overleg met de penningmeester belast met de fondsenwerving. Dit omvat in ieder geval alle periodiek terugkerende acties zoals actie kerkbalans, bid- en dankdagcollecte, oudejaarscollecte en solidariteitskas. Hiervoor wordt niet alleen de (logistieke) organisatie op poten gezet, maar tevens acties ingezet om het rendement op de werving te verhogen. Daarnaast is er het contact met het verjaardagsfonds en zullen subsidieverstrekkers en sponsors actief worden benaderd. Periodiek worden acties opgezet om voor specifieke doelen middelen te verwerven (veiling, bazar, sponsorloop etc.).

Orgel- en muziekcommissie - de orgelcommissie is belast met het onderhoud van het orgel alsmede de coördinatie van de inzet van organisten tijdens de diensten. De orgel- en muziekcommissie stelt kaders voor aan het CvK ten aanzien van en bewaakt de kwaliteit van de muzikale begeleiding in de diensten en adviseert het CvK in deze context hierover. Naast een (ouderling) kerkrentmeester maken tenminste twee gemeenteleden met muzikale affiniteit deel uit van de commissie. De organisten kunnen als adviseur optreden voor de orgel- en muziekcommissie.

Onderhoudscommissie -de onderhoudscommissie is belast met het onderhoud van gebouwen en terreinen die onder verantwoordelijkheid van het CvK vallen (Kerk, Voorhof en pastorie) en doet voorstellen inzake het beleid en de financiën hiervoor. Naast een (ouderling) kerkrentmeester maken tenminste drie gemeenteleden met bouwkundige affiniteit deel uit van de commissie. Voor het uitvoeren onderhoud maakt de commissie zo veel mogelijk gebruik van de inzet van gemeenteleden met gaven die op de verschillende onderhoudsgebieden aansluiten om de onderhoudskosten zo beperkt mogelijk te houden.

Afhankelijk van het aantal beschikbare (ouderling) kerkrentmeesters en deskundigheid kunnen op onderdelen de bovenvermelde taken samengevoegd of juist gesplitst worden. Dit met goedkeuring van de vergadering van het CvK. De voorzitter is belast met het

voorbereiden en voorzitten van de vergaderingen van het CvK, de algehele coördinatie en het bewaken van de onderlinge samenhang en harmonie en de representatie van het CvK naar binnen en buiten. Het CvK vergadert naast het vele informele overleg tenminste zes maal per jaar om formeel zaken onderling af te stemmen en afspraken vast te leggen voor een goede invulling van de bestuurlijke verantwoordelijkheid.

Bijlage B1 - Belijdenis en Heilig Avondmaal

De kerkenraad heeft zich in het seizoen 2016-2017 bezonnen op het Heilig Avondmaal. Ook het verband tussen belijdenis doen en deelname aan het Avondmaal is daarbij aan de orde gekomen.

Uitgangspunt

Het uitgangspunt van het gesprek in de kerkenraad was het gedeelde verlangen om met de breedte van de gemeente het Avondmaal te mogen vieren, op een vreugdevolle manier.

Het Heilig Avondmaal: de basis

‘Doe dit, om mij te gedenken’, zei Jezus tegen zijn leerlingen bij het Laatste Avondmaal. In de Handelingen van de Apostelen en de brieven van het Nieuwe Testament kunnen we zien dat het Avondmaal door de eerste gemeente werd gevierd. In alle eeuwen is de kerk dit blijven doen. Het Heilig Avondmaal is de manier waarop de Here God ons als gemeente samen wil opbouwen, en ons persoonlijk geloof versterken. In het Avondmaal is Hij op een bijzondere manier bij ons, in het teken van brood en wijn, Christus’ lichaam en bloed. Net zoals ons lichaam voedsel nodig heeft, hebben we het Avondmaal nodig om te kunnen geloven en christelijke gemeente te zijn.

Manier van viering

We hebben in de kerkenraad gesproken over de wijze waarop we als gemeente het Heilig Avondmaal vieren. In de manier van vieren willen we geen verandering aanbrengen. Wel is er het verlangen naar een Avondmaalsviering die meer geloofsvreugde uitstraalt. De teksten die gesproken worden, de muziek die klinkt en de handdruk met zegenwens die we elkaar geven, spelen daarbij een rol. In de voorbereidingsdienst die voorafgaat aan het Avondmaal kan dit aspect van de blijdschap ook benadrukt worden.

Hoe zit het met de belijdenis?

We hebben ons voornamelijk bezig gehouden met de vraag: ‘moet’ je belijdenis hebben gedaan om aan het Avondmaal te mogen gaan? Deze vraag leeft in de gemeente. De kerkorde van de Protestantse Kerk zegt dat de plaatselijke gemeente kan bepalen of alleen belijdende leden, of ook doopleden toegang hebben tot het Avondmaal. In onze gemeente is er van oudsher de regel dat pas wanneer iemand belijdenis gedaan heeft, die persoon toegang krijgt tot het Avondmaal.

In de praktijk merken we:

- dat de Avondmaalsdiensten minder goed bezocht worden
- dat mensen wel belijdenis hebben gedaan, maar niet aan het Avondmaal komen
- dat mensen geen belijdenis hebben gedaan, maar toch aan het Avondmaal gaan
- dat mensen geen belijdenis hebben gedaan, ook niet aan het Avondmaal deelnemen, maar daar wel naar verlangen.

Na het gesprek over de bijbelse basis van het Avondmaal is de kerkenraad tot de conclusie gekomen dat het doen van belijdenis geen verplichting hoeft te zijn om aan het Avondmaal

deel te nemen. De belangrijkste reden daarvoor is, dat de Bijbel dit niet eenduidig zegt. In het Nieuwe Testament is het zo dat ieder die gedoopt is en in de Here Jezus gelooft, volwaardig lid is van de gemeente (hier kan wel bij aangetekend worden dat in die tijd de meeste mensen als volwassenen gedoopt werden, na een vorm van belijdenis). De enige 'voorwaarde' is het geloof in de Here Jezus en de liefde voor God. Maar dit geloof is niet zomaar iets wat we bij onszelf kunnen afmeten: nu heb ik wel of niet 'genoeg' geloof. Het geloof kan ook de vorm van een verlangen of gemis aannemen: het besef dat we God juist nodig hebben! Een theoloog (dr A.F.N. Lekkerkerker) schreef: "Ik ga niet aan het Avondmaal omdat ik geloof, maar opdat ik geloof!" Daarmee wordt bedoeld: het Avondmaal is er juist voor om ons zwakke geloof te ondersteunen en op te bouwen.

De kerkenraad is daarom van mening dat het Avondmaal ook openstaat voor doopleden, die nog geen belijdenis hebben gedaan. Het Avondmaal is immers bedoeld om ons geloof op te bouwen. Wanneer het verlangen gewekt wordt om deel te mogen nemen, willen we dat graag aanmoedigen.

En de belijdenis dan?

Toch maken we de band die er van oudsher bestaat tussen deelname aan het Avondmaal en belijdenis doen, ook niet helemaal los. We verlangen er juist naar dat méér mensen belijdenis zullen doen. Als een antwoord op Gods belofte in de doop of van Gods werking in je leven. Als een openbaar getuigenis van het geloof, om daarmee ook anderen te bemoedigen. En ook als het nemen van verantwoordelijkheid voor de gemeente door een 'volledig' lidmaatschap, waarbij je ook geroepen kunt worden tot het ambt.

Ons verlangen en onze hoop is dat de openstelling van het Avondmaal er ook toe zal leiden dat meer mensen belijdenis zullen doen. Immers, als je aan het Avondmaal gaat, zou je toch ook belijdenis kunnen doen? Sterker nog, aan het Avondmaal deelnemen is al een vorm van ons geloof belijden. Net als bij het Avondmaal geldt voor het doen van belijdenis dat we daarmee niet zeggen dat we zulke goede gelovigen zijn. Integendeel, we belijden dan juist dat we onze Heer nodig hebben in geloof en leven, en niet meer zonder Hem willen leven. En laten we niet vergeten: belijden vindt vooral plaats in het dagelijks leven, in de praktijk van ons christen-zijn.

Zo hopen we met elkaar steeds meer een gemeente te zijn die Christus belijdt als Heer, waar wij samen Hem mogen navolgen.